

Udskriftsdato: 14. september 2023

BEK nr 947 af 24/09/2009 (Gældende)

Bekendtgørelse om bistandsværger

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2008-220-0088

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1512 af 17/12/2019

Bekendtgørelse om bistandsværger

I medfør af § 71, stk. 3, i straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1068 af 6. november 2008, fastsættes:

Kapitel 1

Antagelse af bistandsværger

§ 1. Efter § 71, stk. 3, i straffeloven antager statsforvaltningen efter ansøgning et antal bistandsværger.

Stk. 2. Ansøgninger til ledige stillinger som bistandsværger indkaldes ved opslag i pressen, i fagtidsskrifter eller på anden måde, som er egnet til at sikre, at de persongrupper, blandt hvilke bistandsværger navnlig tænkes antaget, jf. stk. 3, får kendskab til opslaget.

Stk. 3. Bistandsværger antages blandt de ansøgere, der må anses for bedst egnede til at udføre de opgaver, som hvervet indebærer, herunder personer med tilknytning til sundheds-, social- og undervisningssektoren.

Stk. 4. Personer, der er ansat på psykiatrisk sygehus eller sygehusafdeling, institution for personer med vidtgående psykiske handicap m.v., må ikke antages som bistandsværger med virke for personer på samme sygehus eller afdeling eller på samme institution m.v. Det samme gælder for personer, der i øvrigt har med driften eller administrationen af det pågældende psykiatriske sygehus eller afdeling eller pågældende institution m.v. at gøre. Ansatte i anklagemyndigheden, politiet og kriminalforsorgen bør ikke antages som bistandsværger.

Stk. 5. Bistandsværger antages efter forud indhentet udtalelse fra politiet om den enkelte ansøger. Politiet indhenter efter skriftligt samtykke oplysninger om ansøgeren i Det Centrale Kriminalregister, før udtalelsen afgives.

Stk. 6. Antallet af personer, der antages som bistandsværger, bestemmes af statsforvaltningen på grundlag af en vurdering af behovet.

§ 2. Statsforvaltningen udarbejder en fortegnelse over de antagne bistandsværger.

Stk. 2. Der udarbejdes i almindelighed en fortegnelse over bistandsværger for hver politikreds i regionen.

Stk. 3. Statsforvaltningen sender fortegnelsen/fortegnelserne over antagne bistandsværger til politikredsene i regionen.

Stk. 4. Ved ændringer i fortegnelsen/fortegnelserne udarbejder statsforvaltningen en revideret fortegnelse, der sendes til politikredsene i regionen.

Kapitel 2

Beskikkelse af bistandsværger

§ 3. Såfremt der bliver tale om at dømme en tiltalt til anbringelse i psykiatrisk sygehus eller sygehusafdeling, institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller i forvaring m.v. efter reglerne i straffelovens §§ 68-70, kan retten beskikke en bistandsværge for den pågældende, jf. straffelovens § 71, stk. 1.

Stk. 2. Er tiltalte dømt til anbringelse som nævnt i stk. 1, eller giver afgørelsen mulighed for sådan anbringelse, skal retten beskikke en bistandsværge for den pågældende, jf. straffelovens § 71, stk. 2.

Stk. 3. Som bistandsværge skal så vidt muligt beskikkes en af den sigtedes, tiltaltes eller dømtes nærmeste pårørende.

§ 4. Når politiet skønner, at der kan blive tale om at beskikke en bistandsværge for en sigtet eller tiltalt, skal spørgsmålet rejses over for retten på så tidligt et tidspunkt, at den, der eventuelt beskikkes, får mulighed for at være til stede under sagens behandling.

Stk. 2. Hvis der skal beskikkes en bistandsværge for en dømt, som ikke har haft en sådan værge beskikket under sagens behandling, skal politiet om fornødent henlede rettens opmærksomhed på spørgsmålet, når dommen er afsagt. Såfremt den dømte har haft en bistandsværge beskikket under sagens behandling, fortsætter denne som bistandsværge for den pågældende efter dommen.

§ 5. Politiet skal bistå retten med at finde en person, der kan beskikkes som bistandsværge, jf. herved § 3, stk. 3. Den sigtede, tiltalte eller dømte skal indledningsvis spørges, om der er en bestemt person, som vedkommende ønsker at få beskikket.

Stk. 2. Hvis den sigtede, tiltalte eller dømte ikke selv foreslår en person eller ikke har nære pårørende, eller ingen af de pågældende er villige eller egnede til at blive beskikket, skal politiet indstille den bistandsværge, der på fortegnelsen over bistandsværger står for tur til at blive beskikket. Såfremt der på grund af den pågældende bistandsværges beskæftigelse eller lignende, herunder f.eks. som sagsbehandler i socialforvaltningen for den pågældende, foreligger omstændigheder, der kan vække tvivl om vedkommendes egnethed til at varetage netop denne sigtedes, tiltaltes eller dømtes interesser på behørig måde, indstilles den næste på fortegnelsen.

Stk. 3. Forinden indstilling til retten vedrørende beskikkelsen sker, skal den pågældende bistandsværge samt den sigtede, tiltalte eller dømte have lejlighed til at udtale sig om den påtænkte indstilling. Politiet skal endvidere sikre sig, at bistandsværgen ikke er forhindret, f.eks. på grund af bortrejse, sygdom eller lignende. Politiet skal samtidig orientere bistandsværgen om, hvem der er den sigtedes, tiltaltes eller dømtes forsvarer. Hvis den bistandsværge, der påtænkes indstillet til beskikkelse, ikke er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, indhentes der efter skriftligt samtykke oplysninger om personen i Det Centrale Kriminalregister, inden indstilling til beskikkelse sker.

Stk. 4. En bistandsværge, der er optaget på statsforvaltningens fortegnelse, kan afslå at lade sig indstille til beskikkelse, hvis den pågældende allerede er beskikket for andre sigtede, tiltalte eller dømte.

§ 6. En begæring fra den sigtede, tiltalte eller dømte om at få en allerede beskikket bistandsværge udskiftet med en anden fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten. Straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 3

Bistandsværgens opgaver og beføjelser

§ 7. Bistandsværgen skal så vidt muligt handle i samråd med den sigtede, tiltalte eller dømte.

§ 8. En bistandsværge, som beskikkes under straffesagens behandling, har i første række til opgave sammen med den beskikkede forsvarer at bistå den sigtede eller tiltalte under sagens behandling, jf. herved straffelovens § 71, stk. 1. Efter dommen er det ifølge straffelovens § 71, stk. 2, bistandsværgens opgave at holde sig underrettet om den dømtes tilstand og at drage omsorg for, at opholdet på sygehuset/sygehusafdelingen, i institutionen eller anstalten og andre foranstaltninger ikke udstrækkes længere end nødvendigt.

Stk. 2. Bistandsværgen skal rådgive og vejlede den sigtede, tiltalte eller dømte om klageadgang, herunder i henhold til lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien, samt om muligheden for at søge en idømt foranstaltning ændret eller ophævet, jf. straffelovens § 72. Bistandsværgen skal endvidere bistå den pågældende med at udforme eventuelle klageskrivelser og anmodninger om foranstaltningsændring eller -ophævelse samt yde bistand ved behandlingen af disse sager.

§ 9. Bistandsværgen skal snarest muligt efter beskikkelsen besøge den sigtede, tiltalte eller dømte og til stadighed holde sig i forbindelse med denne. Besøg skal ud over første besøg finde sted efter behov.

Stk. 2. Bistandsværgen har ret til fri og uhindret personlig, skriftlig og telefonisk forbindelse med den pågældende. Dette gælder dog ikke, hvis den sigtede eller tiltalte er varetægtsfængslet efter retsplejeloovens § 762, stk. 1, nr. 3, og væsentlige hensyn til efterforskningen nødvendiggør, at bistandsværgen

er undergivet bestemmelser om brev- og besøgskontrol fastsat af politiet. Såfremt der træffes afgørelse herom, skal den sigtedes eller tiltaltes forsvarer orienteres, ligesom fremgangsmåden i retsplejelovens § 771 og § 772 skal iagttages.

§ 10. Politiet skal holde bistandsværgen underrettet om, hvornår der afholdes retsmøder vedrørende den sigtede, tiltalte eller dømte, herunder retsmøder med henblik på beskikkelse af en ny bistandsværgen.

Stk. 2. Udskrifter af domme og kendelser angående den sigtede, tiltalte eller dømte skal efter anmodning herom udleveres til bistandsværgen, medmindre efterforskningsmæssige hensyn undtagelsesvis taler herimod. Indhentede oplysninger om den sigtedes, tiltaltes eller dømtes personlige forhold og mentale tilstand skal endvidere efter anmodning herom udleveres til bistandsværgen, hvis den sigtede, tiltalte eller dømte meddeler samtykke hertil.

Stk. 3. Politiet skal samtidig med beskikkelsen orientere bistandsværgen om den sigtedes, tiltaltes eller dømtes folkeregisteradresse og sidst kendte opholdssted. Politiet skal herudover på bistandsværgens anmodning orientere bistandsværgen om den sigtedes, tiltaltes eller dømtes folkeregisteradresse og sidst kendte opholdssted.

§ 11. Når statsadvokaten har rejst tiltale for nævningeting eller udfærdiget ankemeddelelse, varetager statsadvokaten, indtil fuldbyrdelsesordre er meddelt, de opgaver, der i §§ 4, 5, og 10 er pålagt politiet. I sager, der forelægges Højesteret, varetager Rigsadvokaten disse opgaver.

§ 12. Den sigtedes, tiltaltes eller dømtes forsvarer skal efter anmodning i fornødent omfang og under hensyn til retsplejelovens bestemmelser samt til bestemmelserne i denne bekendtgørelses § 9, stk. 2, og § 10, stk. 2, orientere bistandsværgen om sagen og om bistandsværgens rettigheder og pligter.

§ 13. Et sygehus/en sygehusafdeling, en institution eller en anstalt m.v., som modtager en person, der har en bistandsværgen beskikket, skal snarest underrette bistandsværgen, når den pågældende påbegynder et ophold på stedet.

Stk. 2. Sygehuset/sygehusafdelingen, institutionen eller anstalten m.v. skal ligeledes underrette bistandsværgen ved afslutningen af den pågældendes ophold på stedet.

§ 14. Personalet på sygehuset/sygehusafdelingen, institutionen eller anstalten m.v. skal endvidere give bistandsværgen enhver oplysning, som er nødvendig for, at denne kan varetage sit hverv på forsvarlig måde. En oplysning, som af lægelige grunde ikke gives til den sigtede, tiltalte eller dømte, må heller ikke gives til bistandsværgen.

Stk. 2. Bistandsværgen har ret til at gøre sig bekendt med oplysningerne i tvangsprotokollen vedrørende den sigtede, tiltalte eller dømte, som den pågældende er beskikket for.

Stk. 3. Bistandsværgen har endvidere ret til at gøre sig bekendt med indholdet af den sigtedes, tiltaltes eller dømtes journal, herunder behandlingsplan, såfremt den pågældende selv ville have adgang hertil, jf. § 37 i sundhedsloven, og såfremt den pågældende meddeler samtykke til, at bistandsværgen får adgang til journalen.

§ 15. Der påhviler bistandsværgen tavshedspligt.

Kapitel 4

Beskikkelsens ophør m.v.

§ 16. Beskikkelsen som bistandsværgen for en sigtet eller tiltalt under straffesagens behandling ophører, såfremt retssagen ikke fører til, at der afsiges dom til anbringelse i psykiatrisk sygehus eller sygehusafdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller i forvaring m.v. eller dom, der giver mulighed for sådan anbringelse, jf. straffelovens §§ 68-70.

Stk. 2. Efter straffelovens § 71, stk. 2, ophører beskikkelsen som bistandsværgen for en dømt, når den idømte foranstaltning endeligt ophæves.

Stk. 3. Beskikkelsen som bistandsvæрге ophører endvidere, hvis den beskikkede bistandsvæрге udskiftes med en anden.

Stk. 4. Såfremt beskikkelsen som bistandsvæрге ophører efter bestemmelserne i stk. 1 og 2, bistår bistandsværgen dog den sigtede, tiltalte eller dømte i forbindelse med klager, som var iværksat på tidspunktet for beskikkelsens ophør.

§ 17. En bistandsvæрге kan til enhver tid kræve at blive slettet fra fortegnelsen over bistandsværger.

Stk. 2. En bistandsvæрге, der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, fratages hvervet, hvis den pågældende groft tilsidesætter de pligter, der følger af hvervet, eller i øvrigt viser sig uegnet til hvervet. Hvis fratagelse sker, slettes den pågældende fra fortegnelsen over bistandsværger.

Stk. 3. Afgørelse om fratagelse af hvervet som bistandsvæрге efter stk. 2 træffes af statsforvaltningen.

Stk. 4. Sletning fra fortegnelsen over bistandsværger efter stk. 1 eller stk. 2 medfører, at nye beskikkelser af den pågældende ikke kan finde sted. Sletning efter stk. 2 medfører endvidere, at spørgsmålet om fortsat beskikkelse snarest skal indbringes for retten af anklagemyndigheden.

Stk. 5. Bistandsværger, som ikke er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, kan under samme betingelser som nævnt under stk. 2 fratages hvervet. Afgørelse herom træffes af retten.

Kapitel 5

Vederlag

§ 18. Vedkommende politikreds udbetaler 1.131 kr. i vederlag til en bistandsvæрге, der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, og som er beskikket for en sigtet eller tiltalt under straffesagens behandling.

Stk. 2. Vedkommende politikreds udbetaler i årligt grundbeløb 1.508 kr. til en bistandsvæрге, der er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, og som er beskikket for en dømt. Herudover udbetales i vederlag til bistandsværgen 1.131 kr. for hver påbegyndt 3. måned, hvor den dømte er anbragt i henhold til dommen.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte bistandsværger har endvidere krav på godtgørelse til befordring og om nødvendigt overnatning i forbindelse med retsmøder og klientbesøg efter de for ansatte i staten gældende regler. Ved overnatning ydes der endvidere godtgørelse til måltider efter de for ansatte i staten gældende regler. Godtgørelse af de nævnte udgifter sker ved henvendelse til politiet.

Stk. 4. Bistandsværger, som ikke er optaget på fortegnelsen over bistandsværger, har krav på godtgørelse til befordring og om nødvendigt overnatning efter de for ansatte i staten gældende regler i forbindelse med deltagelse i retsmøder og i forbindelse med indtil fem besøgsrejser årligt. Ved overnatning ydes der endvidere godtgørelse til måltider efter de for ansatte i staten gældende regler. Godtgørelse af de nævnte udgifter sker ved henvendelse til politiet.

Stk. 5. De i stk. 1 og 2 nævnte beløb (grundbeløb pr. 1. april 2000) reguleres årligt med den til enhver tid gældende reguleringsprocent for ansatte i regioner og kommuner.

§ 19. De i § 18, stk. 1 og 2, nævnte beløb dækker ud over honorar for bistandsværgens arbejde i forbindelse med besøg, retsmøder, klagesager m.v. tillige de udgifter, der er forbundet med hvervet, herunder udgifter til telefon m.v.

Stk. 2. I ganske særlige tilfælde kan politiet under hensyn til arbejdets omfang forhøje eller nedsætte de i § 18, stk. 1 og 2, nævnte beløb.

Kapitel 6

Ikrafttræden

§ 20. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. november 2009 og finder ligeledes anvendelse på bistandsværger, der er beskikket ved bekendtgørelsens ikrafttræden.

Stk. 2. Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 77 af 5. februar 1999 om bistandsværger ophæves på det i stk. 1 anførte tidspunkt.

Justitsministeriet, den 24. september 2009

BRIAN MIKKELSEN

/ Birgit Thostrup Christensen